

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

 Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.7.2024

lauantai / lördag 6.7.2024
kaksikieliset sateenkaariseurat / tvåspråkigt regnbågsmöte klo / kl 17.00
Henry Byskata

Systrar och bröder i Jesus Kristus, värderade åhörare!

Sisaret ja veljet Jeesuksessa Kristuksessa, arvoisat kuulijat!

I juli år 2003 anordnade föreningen för sexuell jämlikhet SETA sin landsomfattande tvåspråkiga PRIDE-festival i Vasa. Arrangörerna, bland dem SETA i Vasa med Kaj Heino i spetsen (frid över hans minne), önskade i samarbete med stadens evangelisk-lutherska församlingar att en kvällsmässa skulle hållas under festivalen. Den hölls också efter att församlingsrådet i Vasa svenska församling ensamt tagit ansvar efter att finska församlingens råd ännu inte ansåg sig vara moget att ta ställning. Vid den tvåspråkiga mässan i Brändö kyrka den 11 juli var jag i egenskap av kyrkoherde liturg och predikant. Troligen därför har jag nu fått äran att medverka här i kväll, tack! Kajsa Dahlbäck var kantor och organist, Sonja Biskop medverkade med solosång och Dan-Anders Wentus assisterade vid nattvardsgången, Ruth Lawast och Kaj Heino var kyrkvårdar och textläsare. LeenaMarina Furubacka var kollektbärare. I mässan deltog 70-talet personer. Mässan hade föregåtts av en del upprörda diskussioner på insändarspalterna i dagstidningarna. Följaktligen var lokalradion och TV:n på plats. Vasa var på sätt och vis en av föregångarna i kampen för sexuell likaberättigande. Den första PRIDE-festivalen i Helsingfors hade arrangerats tre år tidigare, år 2000.

Hur är då läget idag i vår kyrka och i våra väckelserörelser? Det är tyvärr inte så mycket som har förändrats. Nu har diskussionens vågor gått höga gällande biskopsmötets initiativ till kyrkomötet om införandet av två olika äktenskapsuppfattningar; den ena mellan man och kvinna och den andra mellan två personer.

Det finns aktiva kristna i våra församlingar och väckelserörelser som anser, att det är vår skyldighet att kämpa för dem som ännu inte kunnat få igenom sina rättigheter. Rättigheter generationer före oss stridit för skall vi varken se som självklarheter eller ge upp. Namnlistor mot prideflaggning och prideflaggor som stjåls kräver insatser av vuxna, av samhället som helhet. Ett ställningstagande för en biblisk äktenskapssyn, undertecknat av tjugotalet ledare för olika väckelserörelser (dock inte Herättäjäyhdistys) sågs i slutet av mars i våra dagstidningar. Det finns mycket kvar att göra ännu för att vi skall nå jämlikhet och likabehandling på alla plan och i alla sammanhang, i alla kontexter. Vågar vi stå upp för ett mera tolerant och jämlikt samhälle?

Min kollega från tiden i Nykarleby församling, Lars-Johan Sandvik (han blev kyrkoherde efter mig i den församlingen), skrev för tjugotalet år sedan i sin kolumn i Vasabladet om tolerans och övertygelse: "Tolerans innebär att jag uthärdar med att leva med att dina åsikter är andra än mina. Tolerans betyder att jag inte vill tvinga någon att tycka som jag. Vi skall nog fritt få påverka

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

 Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.7.2024

varandras åsikter, men det måste ske genom samtal och i respekt för den andres frihet att tycka som han/hon vill.”

Han förde fram tanken hur viktigt det är att bemöta varandra och våra åsikter med sakliga argument, inte med hot eller förbud. Samtalet och dialogen är det som kan fungera. Vi skall inte predika för dem som tycker annorlunda än vi. Vi skall samtala med dem. Det kan ju vara vi själva som har skäl att ändra oss. Nobelpristagaren i litteratur Tomas Tranströmer säger i ett sammanhang, att det inte finns några större tvivlare än fanatikerna, men de vet inte om det själva, för de visar bara sin framsida, aldrig sin baksida.

Den omogna människan och den omogna religionen tål inte motsägelser och spänningar, tål inte insikten att livet faktiskt är mångtydigt och omöjligt att förklara. Rädslan kan slå ut i terrorism. Det gör aldrig den sunda övertygelsen. Den som känner sig hotad börjar fantisera och fabulera om det ”heliga kriget”. Inga krig, varken religiösa eller politiska, är heliga. Anders Piltz skriver: ”Krig innebär alltid ett vanhelgande av alla värden”.

Vi lever i vår egen och andras bristfällighet. Rakt på sak kallade man det för synd förr. Men mitt i att det är så får vi ändå vara trygga. Vi behöver inte bära vår egen tro. Vi är burna av Kristus själv. I min predikan vid kvällsmässan för 21 år sedan utgick jag från texten i Lukas 6:36–42 om barmhärtighet: Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig. Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Frikänn, så skall ni bli frikända. Med det mått ni mäter skall det mätas upp åt er. Hycklare, ta först bort bjälken ur ditt öga, så kan du se klart och ta bort flisan ur din broders.

Johanna Venho har skrivit en bok om biskopen i Åbo Mari Leppänen, som är utgången ur den gammallaestadianska väckelserörelsen. I boken säger biskop Mari, att en ändring av frågor som rör tro kräver tre fjärdedels majoritet i kyrkomötet. Lagstiftningen har levt och lever, när förståelsen av människan och världen ökar. Inom kyrkan har det funnits strukturer som diskriminerar de sexuella minoriteterna. Praxis och lagstiftning bör ändras så att alla församlingsmedlemmar behandlas likvärdigt. ”Situationen är inte ny. Förändringarna av världsbilden har också tidigare skakat om kyrkan och fört dess undervisning mera mot centrum. Det är ett tecken på en levande kyrka.”

Mari Leppänen frågar sig hur man vid beslutsfattarnas bord i kyrkans sammanhang stöter på en diskriminerande inställning, när man skulle vänta sig någonting helt annat. Hon säger att det finns två orsaker. Den ena orsaken är att man inte har tagit itu med diskrimineringen. Och den andra är att väckelserörelserna inom vår kyrka har en makt som är större än deras storlek. ”De förtroendevalda har att ta ställning till många vardagliga frågor på lokal nivå, nu också till kyrkans roll inom välfärdsområdena. Men också värdefrågorna har sin betydelse och därför vore det viktigt att få den stora majoritetens röst hörd.”

Javisst är det svårt för oss kristna med olika bibeltolkningstraditioner att kunna förstå varandra och mötas med ömsesidig respekt och kärlek. Är då tolerans detsamma som kärlek? Också

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

 Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.7.2024

toleransen har gränser. Kärleken utmanar oss att stå emot diskriminering, mobbning, våldtäkt, andlig manipulering och andra kränkningar som med våld gör intrång i en annan människas innersta. Lars-Johan Sandvik säger i sin kolumn, att vi behöver oliktankare på alla områden. Vi skall akta oss för att korsfästa dem, för de kan ha ett viktigt ärende som vi blivit blinda för. Framtiden kommer helt säkert att på flera punkter le åt oss och våra självklarheter. Varje tid kommer med sina egna älsklingstankar, av vilka vissa kan vara goda, medan andra ganska snart kan visa sig nästan vettlösa. Ett samhälles och ett samfunds, en församlings och en väckelserörelses kvalitet kan mätas bland annat i hur vi behandlar oliktankare och avvikare, profeter och avhoppare.

Sandvik avslutar: ”Den äkta toleransen och den sunda övertygelsen arbetar för ett samhälle och värld som vi skulle önska oss, ifall vi inte i förväg visste till vilken ras, till vilket kön, till vilken religion, till vilket politiskt system vi skulle komma att födas.”

Mari Leppänen betonar i boken om sitt liv att våldsbenägenheten uppkommer ur det att man upplever för en själv heliga värden vara hotade. Det religiösa samfundet står inför frestelsen att offra individen för att uppnå en gemensam, skenbar fred. Om konflikter inte behandlas, blir det till trauman över generationer. Andligt förtryck kan vara finkänsligt och klä sig i kärlekens språk. Vi behöver få uppleva, att vi inte döms, när de sår som är gömda i vårt hjärta blir uppenbara. Får vi känna, att man lyssnar till oss och vi inte blir lämnade ensamma, då jagas rädslan på flykten. Vi igenkänner hos varandra det sant mänskliga, smärtan. Kärleken tilltar. Såren börjar läkas.

Inför Jesu liv och ord måste vi alla tystna; alla debattglada, trätlystna, undfallande, segerlystna och överlägsna, stolta och högmodiga, tigande och uppgivna.

Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne. Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig? Nej, herre.

Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer.

Amen.